

BAROK

(1630-1750)

- Eden velikih zgodovinskih slogov evropske umetnosti
- književno obdobje, ki je sledilo renesansi
- Izraz izhaja iz portugalske besede "barocco" pomeni izkrivljeno, pretirano, popačeno oz. nepravilen, kriv biser
- Od 1600 do ok. 1750 med manierizmom in rokokojem, ali širše gledano, 17. in 18. stoletjem med renesanso in neoklasicizmom
- za barok značilen blišč v vseh umetnostih

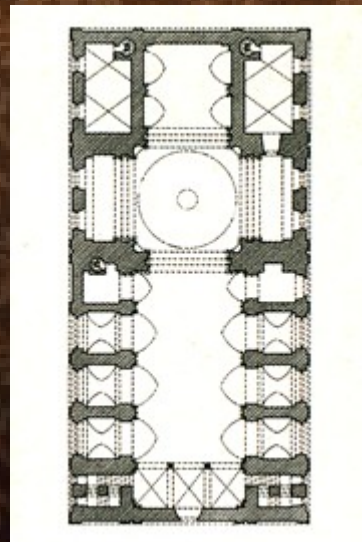

**BAROK JE
SEGAL V
RAZLIČNE
SMERI:**

1. LIKOVNA UMETNOST

- SPLOŠNE ZNAČILNOSTI: poudarjena čustvenost, polnost in valujoče gibanje vseh oblik, sijaj in slikovitost, monumentalnost in reprezentativnost, povezanost in prepletenost posameznih zvrsti,...
- Rojstna dežela baroka je **Italija** ostale najmočnejša središča so: Španija, Francija, Nizozemska, južna Nemčija, Avstrija in Češka
- Enakovredno se je izrazil na področju cerkvene in posvetne likovne umetnosti

Sv. Marija v Puščavi — Hl. Maria In der Wüste.
26/8

2. ARHITEKTURA

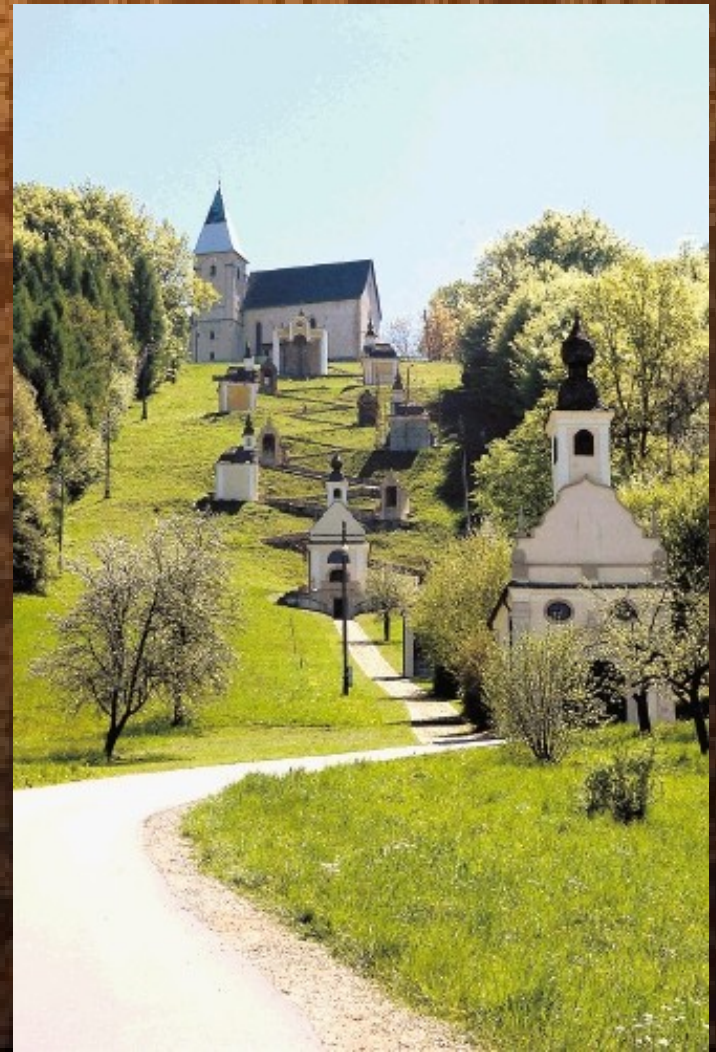
- Prehod v barok se najprej opazi v cerkveni arhitekturi
- Največja pozornost je bila namenjena izdelavi in okraševanju oltarja. Ti so zelo razkošni, zelo je izrazita uporaba zlate barve.
- Dokončno prekinitev z gotiko pomenijo: obokavanje, kupole, povečevanje oken, prostornejša stopnišča, arkadna dvorišča in drugi
- [Alessandro Galilei](#),
[Daniel Marot](#), [Johann Maximilian von Welsch](#),...

- Gradovi so v 17. st. popolnoma izgubili obrambni namen in postali so vse bolj reprezentativni- prizidavali so nove trakte, arkadne hodnike, krasili dvorane za slavnosti, širili stopnišča in po fr. Zgledu ob njih urejevali parke z vodometi, grotami,...

SV. ROK nad
Šmarjem pri
Jelšah

MARIJINA CERKEV NA SLADKI GORI

3. KIPARSTVO

- Za baročno obdobje je značilno bujno telo in moč, izražena v sestavi in globoko modeliranje, zaradi česar je videti močne kontraste svetlobe in sence.
- Takšne skulpture najdemo: v zgradbah, v cerkvah, na stopniščih, dvoranh v palač, gradovih, zunaj,...
- Gian Lorenzo Bernini, Filippo Parodi, Jožef Straub,
- Thomas Quellinus,...

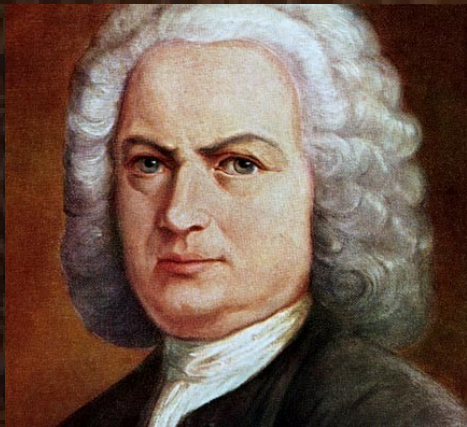
4. SLIKARSTVO

- Razvijalo se je bolj ali manj vzporedno z arhitekturo in kiparstvom
- Profane slike so krasile predvsem gradove, kjer so zbirali dela domačih in tujih umetnikov
- **PREDSTAVNIKI:**
 - Italijan Caravaggio,
 - Francoz Fragonard,
 - Nizozemci Rubens, Van Dyck, Rembrandt,
 - Španec Velazquez.

5. GLASBA

- Glasbeni barok obsega obdobje približno od konca 16. do sredine 18. stoletja
- Glasba se izvaja v cerkvah, gledališčih in palačah
- Namenjena je predvsem visokemu sloju ljudi za razvedrilo in zabavo
- Glavni predstavniki baroka so: [Johann Sebastian Bach](#), [Georg Friderich Händel](#), [Jean Baptiste Lully](#), [Jean-Philippe Rameau](#), [Giuseppe Tartini](#), [Antonio Vivaldi](#).

KNJIŽEVNOST

KNJIŽEVNOST:

- Barok se v književnosti ni dosti razvil
- Posvečal se je predvsem stilu, načinu pisanja
- Izraz baročna književnost označuje literarna dela, ki nastanejo kot posledica krize renesanse, reformacije in protireformacije

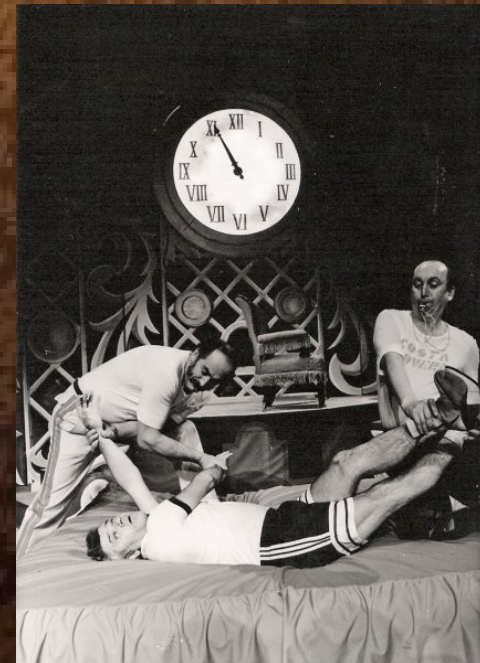
SLOGOVNE ZNAČILNOSTI BAROČNE KNJIŽEVNOSTI:

- - metafore (zapletene, drzne)
 - izrazi in besedne zveze, ki jih v vsakdanjem govoru ne uporabljamo
 - večstavčne povedi
 - latinski citati
 - eksempli ali prigליhe (zgled, primera, ponazoritev moralnega nauka s kratko zgodbo, pripovedjo o človeškem obnašanju s pozitivnim ali negativnim zgledom)

LITERARNE ZVRSTI

- Temeljna literarna zvrst je bila **PRIDIGA**. Gre za polliterarno zvrst, ki je doživela vrhunec z Janezom Svetokriškim. Ta je namreč z zbirko pridig *SACRUM PROMPTUARIUM* oz. *SVETI PRIROČNIK* dosegel evropski vrh.
- Pojavile so se tudi t.i. **VERSKE IGRE**.

Ena najbolj znanih je
ŠKOFJELOŠKI PASIJON,
ki ga je napisal oče *Romuald*.

KULTURNOZGODOVINSKE ZNAČILNOSTI:

- Leta 1678 začne v Ljubljani delovati Mayrjeva tiskarna,
- po italijanskih vzorih oblikujejo Academie operosorum (Akademija delovnih),
- leta 1701 ustanovijo Academie philharmonicorum (predhodnica Slovenske filharmonije).

KONEC

VIRI:

- ENCIKLOPEDIJA SLOVENIJE

- WIKIPEDIA

- INTERNET

